

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 К 012689 09 Кжж
Бања Лука, 22.9.2009. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске као трећестепени, у вијећу састављеном од судија Желимира Барића као предсједника вијећа, Драгомира Миљевића и Слободана Милашиновића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених В. Ж. и В. В., због кривичног дјела примања мита из члана 351. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног тужиоца из Б. Л. и бранилаца оптужених, адвоката Ж. Б. и М. П. из Б. Л., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 К 012689 09 Кжж од 13.4.2009. године, у сједници вијећа којој су присуствовали замјеник главног републичког тужиоца Бранка Милошевић, оптужени и њихови браниоци, донио је 22.9.2009. године

П Р Е С У Д У

Одбијају се, као неосноване, жалбе, окружног тужиоца из Б. Л. и бранилаца оптужених В. Ж. и В. В. и потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 К 012689 09 Кжж од 13.4.2009. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 К 012689 09 Кжж од 13.4.2009. године, оглашени су кривим оптужени В. Ж. и В. В. због кривичног дјела примања мита из члана 351. став 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗРС). За то дјело изречена им је условна осуда, којом је обојици утврђена казна затвора у трајању од по 6 (шест) мјесеци и истовремено одређено да се та казна према оптуженима неће извршити у року од 1 (једне) године, ако у том року не почине друго кривично дјело.

На основу члана 99. став 3. Закона о кривичном поступку (у даљем тексту: ЗКП), оптужени су обавезани да на име трошкова кривичног поступка плате паушални износ од по 150,00 КМ.

Против те пресуде благовремено су изјавили жалбе, окружни тужилац из Б. Л. и браниоци оптужених адвокати Ж. Б. и М. П..

Окружни тужилац побија пресуду због одлуке о казни, с приједлогом да се та пресуда преиначи и оптуженима изрекне строжија кривична санкција.

Бранилац оптуженог В. Ж. побија пресуду због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка з) ЗКП, предлаже да се побијана пресуда преиначи на начин да се укине рјешење Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 К 012689 08 Кж од 13.02.2009. године, одбије жалба окружног тужиоца и потврди пресуда Основног суда у Бањој Луци број број 71 0 К 012689 08 К од 11.6.2008. године.

Бранилац оптуженог В. В. побија пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба кривичног поступка и повреде кривичног закона, предлаже да се побијана пресуда преиначи и овај оптужени ослободи од оптужбе.

Окружни тужилац је поднио одговор на жалбе бранилаца оптужених и предложио да се те жалбе као неосноване одбију.

Одговор на жалбу окружног тужиоца поднио је и бранилац оптуженог В. В., а у одговору је предложио да се та жалба као неоснована одбије, а његова уважи.

На сједници вијећа замјеник главног републичког тужиоца је изложила жалбу окружног тужиоца, остала код свих навода и приједлога из те жалбе, те предложила да се жалбе бранилаца оптужених као неосноване одбију.

Браниоци оптужених су изложили жалбе, остали код свих навода и приједлога из жалби, те предложили да се њихове жалбе уваже, а жалба окружног тужиоца као неоснована одбије.

Испитујући побијану пресуду у границама жалбених основа, те разлога које жалбе износе за те основе, одлучено је као у изреци ове пресуде из слjedeћих разлога:

Битне повреде одредаба кривичног поступка на које у разлозима побијања пресуде указују жалбе бранилаца оптужених, по налажењу овога суда нису учињене. Наиме, жалба браниоца оптуженог В. Ж. свој став да је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка з) – да се пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама ЗКП не може заснивати, гради на тези да је пресуда заснована на исказу свједока С. Р. који је био ангажован као прикривени истражитељ, те да су докази на којима је побијана пресуда заснована прибављени на начин супротан одредби члана 10. став 2. ЗКП и да се пресуда на таквим доказима не може заснивати, јер је то супротно одредби члана 10. став 3. ЗКП. При томе ова жалба указује на бројне повреде одредаба ЗКП посебно одредаба члана 119., 120., 128., 215., 216., 226. и 228. ЗКП, посебно наглашавајући да су истражне радње предузете од стране Јединице... МУП-а ЦЈБ Б. Л., предузете противно одредби члана 227. ЗКП и да је за предузимање тих радњи било потребно претходно обезбједити наредбу судије за претходни поступак првостепеног суда.

Жалба браниоца оптуженог В. В. битну повреду одредаба кривичног поступка види у томе, да није јасно опредјељено вријеме када је дјело почињено и да је због тога изрека побијане пресуде неразумљива, те да у разлозима пресуде није јасно речено, са којим обликом виности су оптужени поступали

при извршењу дјела, нити се из разлога пресуде може на несумњив начин утврдити, да ли су новац од С. Р. примили обојица, или само један од њих, што све изреку пресуде чини неразумљивом. Истиче се уз то да је тужилац одустао од дјела оптужбе за догађај од 20.10.2007. године.

И ова жалба критикује закључак побијане пресуде у погледу правне ваљаности доказа на којима је она заснована наглашавајући да је С. Р. био информатор МУП-а, да је учествовао у истражним радњама за које је било потребно обезбједити наредбу судије за претходни поступак, због чега докази прибављени на тај начин нису правно ваљани, што се све одразило на правилност и законитост побијане пресуде, па је тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 303. став 2. ЗКП.

Побијајући пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, ова жалба доводи у питање утврђење у погледу улоге оптуженог В. у извршењу дјела, тврди да он није непосредно контактирао са свједоком С. Р., од њега није одузет никакав новац, нити је примио било какво обећање поклона, па да сљедом тога чињенично стање у односу на њега није утврђено ни потпуно ни правилно.

Као резултат учињене битне повреде одредаба кривичног поступка, те погрешно и непотпуно утврђеног стања, повређен је и Кривични закон на штету овог оптуженог, јер није на поуздан начин доказано да је он починио кривично дјело за које је побијаном пресудом оглашен кривим.

Приговори које износе жалбе бранилаца у основима побијања пресуде због битних повреда одредаба кривичног поступка су неосновани, јер је побијана пресуда заснована на правно ваљаним доказима који су изнесени у разлозима пресуде, изрека пресуде је јасна и разумљива, нема протурјечности изреке самој себи, нити разлозима пресуде, а пресуда садржи ваљане разлоге о одлучним чињеницама. Наиме, побијана пресуда је прихватила као доказни материјал све доказе изведене пред првостепеним судом, укључујући и саслушање оптуженог В. В. у својству свједока на претресу пред другостепеним судом, при чему је све изведене доказе оцјенила на начин који прописује одредба члана 287. став 2. ЗКП. При таквој оцјени побијана пресуда је, једнако као и првостепена оцјенила који се од изведених доказа не могу прихватити као ваљани докази, децидно наводећи на страни 4. образложења пресуде те доказе, па се жалиоци у овом дијелу упућују на те разлоге. С друге стране пресуда се заснива, не само на свједочењу С. Р., чији исказ је другостепени суд прихватио убједљивим, већ је као ваљане доказе прихватио – потврду број 02/1-27/07 од 20.10.2007. године Управе..., Јединице... о одузимању роковника смеђе боје од оптуженог В. В.. У напомени у овој потврди се констатује да је тај роковник оптужени (у то вријеме осумњичени) В. В. добровољно предао. Овај доказ је и по оцјени овога суда законит, због чега се жалбени приговор браниоца овог оптуженог, да пресуда није могла бити заснована на овом доказу, не може прихватити.

Осим тога, побијана пресуда је чињенична утврђења засновала и на листинзима телефонских разговора обављеним 19.10.2007. и 20.10.2007. године, између оптуженог В. Ж. и свједока С. Р., а ти су листинзи обезбјеђени издавањем наредбе судије за претходни поступак Основног суда Бањој Луци број 071-0-Кпш-07-000 621 од 23.10.2007. године. Да су ти разговори заиста обављени

између оптуженог В. Ж. и свједока С. Р. потврдили су у својим исказима свједоци Љ. Г. и Р. Г..

Приговори жалбе браниоца оптуженог В. В., да овај оптужени није непосредно контактирао са С. Р. су такође неосновани, јер је свједок Р. у свом свједочењу детаљно изнио под којим околностима је заустављен од стране оптужених приликом контроле, од њих као службених лица, признао је да је учинио и прекршаје, да је с обојицом оптужених водио разговор, те објаснио да је овима дао укупан износ од 40,00 КМ (двје новчанице по 10,00 КМ и једну од 20,00 КМ), те обећао да ће им дати један пакет прехранбених производа. Другостепени суд је тај исказ прихватио као увјерљив, а разлоге који су дати у побијаној пресуди, прихвата и овај суд, па је безначајна тврдња жалбе браниоца оптуженог В., који од оптужених је примио новац, јер кривично дјело примања мита чини службено или одговорно лице које захтјева или прими поклон, или какву другу корист, или које прими обећање поклона или какве користи, да у оквиру свог овлашћења изврши радњу коју не би смио извршити или да не изврши радњу коју би морало или могло извршити. У конкретном случају оптужени као службена лица су морали издати прекршајни налог, или поднијети прекршајну пријаву против Р., јер је овај у свом исказу потврдио да је починио прекршаје, а оптужени су, умјесто да издају прекршајни налог или поднесу прекршајну пријаву, примили од Р. износ од 40,00 КМ. Из наведених разлога и овај суд прихвата правилним закључак побијане пресуде, да је исказ С. Р. увјерљив, а приговоре жалби бранилаца, да се на том исказу не може заснивати пресуда, неоснованим. Неосновани су и приговори жалби бранилаца оптужених, да је овај свједок био информатор, да је добио имунитет од тужиоца, а након тога свједочио, те да су радње доказивања извршења дјела, посебне истражне радње, за које је било неопходно обезбједити наредбу судије за претходни поступак. Тужилац је свједоку С. Р. својом одлуком дао имунитет, на шта је овлашћен на основу члана 148. став 3. ЗКП, а донио је и наредбу о неспровођењу истраге против свједока, односно да се он неће кривично гонити, осим ако да лажан исказ.

Стога су изнесени приговори жалбе бранилаца оптужених неосновани, јер је побијана пресуда исправно оцјенила који су докази правно ваљани, а који нису и о томе дала ваљане разлоге, које и овај суд, у цјелости прихвата.

Из наведеног произилази да побијана пресуда није донесена уз битне повреде одредаба кривичног поступка на које указују жалбе бранилаца, да су чињенична утврђења те пресуде потпуна и правилна, те да је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање правилно примјењен Кривични закон, због чега је и радња оптужених онако како је описна у изреци побијане пресуде, правилно квалификована као кривично дјело примања мита из члана 351. став 1. КЗРС. Приговор жалбе браниоца оптуженог В. В., да је од дјела радње из оптужнице тужилац одустао (ријеч је о радњи која се односи на обећање пакета прехранбених производа), није основан, јер је тужилац на претресу пред другостепеним судом оптужницу прецизирао на начин, да је испустио поименично набрајање прехранбених производа, а што је садржавао диспозитив оптужнице коју је потврдио првостепени суд. Не ради се, дакле, о одустанку од дјела оптужнице, јер и на тај начин описана радња извршења, чини сва битна обиљежја кривичног дјела примања мита из члана 351. став 1. КЗРС.

И облик виности је побијана пресуда ваљано образложила, јер је на страни 7 образложила, да су обојица оптужених били свјесни своје дужности као службена лица, дакле да су били дужни издати прекршајни налог или поднијети прекршајну пријаву против Р., а не примати поклон и обећање поклона, те су тако поступали са директним умишљајем, као обликом виности.

Из тих разлога приговори жалби бранилаца оптужених, ни у једном од основа побијања пресуде се не могу прихватити.

Жалба окружног тужиоца, побија пресуду због одлуке о кривичној санкцији, залажући се за строжију кривичну санкцију, а иако жалбе бранилаца оптужених пресуду не побијају због одлуке о кривичној санкцији, овај суд је одлуку по овој жалби испитао у смислу члана 314. ЗКП.

По оцјени овога суда оптуженима је побијаном пресудом правилно изречена условна осуда, мјера утврђених казни, као и одређен рок провјеравања од 1 (једне) године су у свему примјерени тежини почињеног дјела, степену кривичне одговорности оптужених, као и сврси која се кривичном санкцијом треба остварити. Разлози који су опредјелили одлуку другостепеног суда образложени су у побијаној пресуди оцјеном да на страни оптужених нису утврђене отежавајуће околности, па да због постојања само олакшавајућих околности оптуженима није нужно изрицати казну, већ да се упозорењем уз пријетњу казном, на оптужене може довољно утицати да убудуће не чине кривична дјела, те тако и без извршења казне остварити сврха изрицања ове кривичне санкције, као и сврха кажњавања прописана у одредби члана 28. КЗРС. Стога, није основана жалба окружног тужиоца којом се предлаже изрицање строжије кривичне санкције.

Из свих наведених разлога, жалбе окружног тужиоца и бранилаца оптужених нису основане, па је ваљало те жалбе одбити и на основу члана 319. ЗКП, другостепену пресуду потврдити.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Желимир Барић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић